

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1) V. O., 2) M. O., 3) I. O., 4) B. Č.**, všetci zastúpení navrhovateľom 1), *navrhovatelia 1) a 2) zastúpení advokátkou JUDr. J. P.*, proti odporcovi: **O.P.Ú.**, o odvolaní navrhovateľov 1) a 2) proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25. apríla 2007, č.k. 11 Sp 4/2007-21, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25. apríla 2007, č.k. 11 Sp 4/2007-21 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom zo dňa 25. apríla 2007, č.k. 11 Sp 4/2007-21 potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 14. novembra 2006, č. OPU 101/2006-4129 Str. a zo dňa 28. novembra 2006, č. OPU 101/2006-4333 Str.; navrhovateľov zaviazal zaplatiť súdny poplatok vo výške 2000 Sk na účet súdu prvého stupňa a navrhovateľom náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporcu, že navrhovatelia nespĺňajú podmienky podľa ustanovenia § 3 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 503/2003 Z.z.), a preto sa im nevracia vlastníctvo k parcelám č. X. v katastrálnom území V. B. a ani sa im nepriznáva náhrada. Podľa výpisu z vl. č. X pre katastrálne územie V. B., parc. č. X., X. nadobudol právny predchodca navrhovateľov (A.L. O. – otec navrhovateľov) kúpnu zmluvou zo dňa 28. decembra 1936 v podiele 1/7 (pod B4/a). Uvedené parcely ONV v P. zo dňa 10. októbra 1959 č. 233-7-5177/59 prešli podľa ustanovenia § 5 vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhlášky č. 88/1959 Ú.v. na štát v správe K. K. P. M. a boli zapísané do vl. č. X. (parc.č. X.) a č. X. (parc. č. X.).

K., š.p., uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľov a jeho súrodencami ako podielovými spoluvlastníkmi podľa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov (ďalej len

zákon č. 403/1990 Zb.) dohodu o vydaní nehnuteľností – parcel č. X., X./2 zapísaných na LV č. X. pre katastrálne územie V. B.. Na základe tejto dohody bolo vlastníctvo k uvedeným nehnuteľnostiam zapísané na pôvodných vlastníkov, t.j. A.L. O. a jeho súrodencov, každý v podiele 1/7.

Podľa názoru krajského súdu odporca postupoval správne, keď zisťoval splnenie základných podmienok pre konanie podľa zákona č. 503/2003 Z.z. V predmetnej právnej veci bolo vlastníctvo k nehnuteľnostiam právneho predchodcovi navrhovateľov navrátené na základe zákona č. 403/1990 Zb., a preto nie je možné postupovať v zmysle ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. Nebola preukázaná existencia reštitučného titulu podľa ustanovenia § 3 zákona č. 503/2003 Z.z.

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia v prvom až štvrtom rade odvolanie, v ktorom navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť, rozhodnutia odporcu zrušiť a vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie. Podľa navrhovateľov súd prvého stupňa nezistil riadne skutkový stav veci, ktorý predchádzal jeho rozhodnutiu, a nezobral do úvahy rozsudky Ľudového súdu v Partizánskom zo dňa 25. augusta 1953 č.k. T 304/53 ani Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. decembra 1953 č.k. 4 To 515/53-109 týkajúce sa právneho predchodcu navrhovateľov. Nezohľadnil skutočnosť, že odporca uznal vlastníctvo právneho predchodcu navrhovateľa A.L. O.. Namietali, že krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania aj napriek tomu, že z písomného prejavu navrhovateľa v prvom rade jednoznačne vyplývalo, že na nariadenom pojednávaní budú krajskému súdu doručené ďalšie písomnosti. Týmto postupom krajský súd odoprel navrhovateľom využiť právo na riadny a spravodlivý proces, právo osobnej účasti na pojednávaní. Súd prvého stupňa nezákonne a svojvoľne rozhodol o parcele č. X. v podiele 1/2 ako aj v celku. Podľa navrhovateľov krajský súd porušil aj ustanovenie § 250a Občianskeho súdneho poriadku, pretože účastníkov nepoučil, že musia byť zastúpení advokátom, a konal so zástupcom navrhovateľov, ktorý nebol advokátom. Postupom krajského súdu došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 4, čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu vyslovil nesúhlas s dôvodmi uvedenými v odvolaní. Pre reštitučné konanie v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. sú dôležité zápisy v pozemnoknižných vložkách č. X a X. v katastrálnom území V. B., kde je uvedené vlastníctvo L. O. v 1/7, E. O. v 1/7, E. O. v 1/7, B. O. v 1/7, J. O. v 1/7, A. O. v 1/7 a B. O. v 1/7 k parcelám č. X. a X. a neskôr prechod vlastníctva na štát. Odporcovi nebolo preukázané vlastníctvo A.L.O. v podiele 1/1 na parcely č. X. a X. v katastrálnom území V. B.. Navrhovatelia preto nespĺňajú podmienky ustanovené v § 3 zákona č. 503/2003 Z.z. a vlastníctvo sa im k predmetným parcelám nevrátilo a ani nepriznalo právo na náhradu za pozemky v katastrálnom území V. B.. Tieto parcely sú vedené Správou katastra v P. na listoch vlastníctva č. X. a X. na pôvodných vlastníkov a ich dedičov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského

súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov je potrebné priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože rozhodnutie krajského súdu bolo zrušené podľa § 221 ods. 1 (§ 214 ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolací súd sa primárne zaoberal otázkou namietaného dodržania procesného postupu krajského súdu v konaní vedenom u neho pod sp. zn. 11 Sp 4/2007. Na základe výzvy krajského súdu adresovanej navrhovateľovi v prvom rade zo dňa 7. februára 2007 sp. zn. 11 Sp 4,5/2007 sa mal navrhovateľ v lehote 15 dní vyjadriť, či súhlasí s prejednaním veci bez pojednávania (§ 250f ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Zároveň ho súd vyzval, aby predložil plnú moc na zastupovanie navrhovateľov v druhom až štvrtom rade. Výzva bola navrhovateľovi v prvom rade doručená dňa 19. februára 2007 (prostredníctvom pošty). Na túto výzvu navrhovateľ v prvom rade reagoval listom zo dňa 27. februára 2007, doručeným Krajskému súdu v Trenčíne dňa 1. marca 2007, v ktorom predložil plnú moc na zastupovanie udelené mu navrhovateľmi v druhom a treťom rade. Uviedol, že splnomocnenie od navrhovateľky vo štvrtom rade prinesie na pojednávanie.

V súlade s ustanovením § 41 ods. 2 v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku sa každý úkon posudzuje podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. Z podania navrhovateľa zo dňa 27. februára 2007 vyplýva, že má úmysel zúčastniť sa na pojednávaní a predložiť na ňom chýbajúcu plnú moc od navrhovateľky vo štvrtom rade. Aj keď navrhovateľ výslovne v tomto podaní neuviedol, že trvá na nariadení pojednávania v zmysle výzvy zo dňa 7. februára 2007, z obsahu jeho podania jednoznačne vyplýva, že pojednávanie žiada nariadiť, má úmysel sa na ňom zúčastniť a predložiť ďalšie listinné dôkazy. Opačným postupom, práve ktorý zvolil krajský súd, by došlo k porušeniu čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu, k odňatiu možnosti konať pred súdom, keďže navrhovateľom v prvom až štvrtom rade bolo odňaté právo predkladať dôkazy, iné listiny, vyjadriť sa k veci a zúčastniť sa pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s námietkou navrhovateľov v prvom až štvrtom rade, že konal so zástupcom navrhovateľov v druhom až štvrtom rade, ktorý nebol advokátom. Občiansky súdny poriadok síce v ustanovení § 250a zakotvuje obligatórne zastúpenie advokátom, zároveň však z tohto pravidla určuje aj výnimky, ktorými sú:

- vecí, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu,
- preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- priestupkové veci,
- vecí žiadateľov o azyl.

Ďalšou výnimkou zakotvenou priamo v ustanovení § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku je konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho

poriadku – rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov („pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou ustanovenia § 250a“). Z toho vyplýva, že ak ide o konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ prípadne navrhovatelia nemajú povinnosť byť zastúpení advokátom. Možnosť zastúpenia advokátom im však zostáva. Keďže v predmetnej právnej veci Krajský súd v Trenčíne rozhodoval o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, t.j. podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ustanovenia § 250l a nasl.), navrhovatelia nemali povinnosť byť zastúpení advokátom. V tejto časti konania krajský súd nepochybil.

Závažnejším porušením procesného postupu je však odňatie možnosti konať pred súdom, čo sa v predmetnej právnej veci stalo a predstavuje to dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Hmotnoprávnou stránkou odvolania sa z týchto dôvodov už odvolací súd nezaoberal.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.apríla 2007 č.k. 11 Sp 4/2007-21 podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (navrhovateľom v prvom až štvrtom rade bola odňatá možnosť konať pred súdom) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V ďalšom konaní Krajský súd v Trenčíne nariadi pojednávanie, predvolá naň všetkých účastníkov konania, vrátane ich zástupcov a bude dôsledne postupovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a hmotnoprávných predpisov vzťahujúcich sa na vec.

Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa viazaný (§ 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 6. marca 2008

JUDr. Eva B a b i a k o v á, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová